

جمهوری اسلامی ایران و قدرت منطقه‌ای
(دکترین حاکم بر ارتقاء قدرت منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران)

www.ketab.ir

پدیدآورندگان: بهروز تسلیمی کار
اسماعیل احمدی مقدم

سرشناسه: بهروز تسلیمی کار ۱۳۵۸- اسماعیل احمدی مقدم ۱۳۴۰

عنوان و نام پدیدآورندگان: جمهوری اسلامی ایران و قدرت منطقه‌ای (دکترین حاکم بر ارتقاء قدرت منطقه‌ای

جمهوری اسلامی ایران) بهروز تسلیمی کار ۱۳۵۸- اسماعیل احمدی مقدم ۱۳۴۰

ویراستار: محمدرضا عمادی ۱۳۶۳

وضعیت ویراست: اول

مشخصات نشر: تهران: نیرو پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

مشخصات ظاهری: ۱۱۵ صفحه، جدول، رنگی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۸۰-۹۴-۰۰

قیمت: ۴۰۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

عنوان اصلی: جمهوری اسلامی ایران و قدرت منطقه‌ای

یادداشت: جمهوری اسلامی ایران و قدرت منطقه‌ای

موضوع: دکترین قدرت منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران

موضوع: قدرت منطقه‌ای

موضوع: دکترین ارتقاء قدرت منطقه‌ای

شناسه افزوده: بهروز تسلیمی کار ۱۳۵۸

شناسه افزوده: اسماعیل احمدی مقدم ۱۳۴۰

شناسه افزوده: تهران: ارتش. نیرو پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

رده‌بندی کنگره: ۱۹۷ زف

رده‌بندیه دیویی: ۳۳۷/۱

شماره کتابشناسی ملی: ۸۷۶۹۳۳۱

جمهوری اسلامی ایران و قدرت منطقه‌ای

(دکترین حاکم بر ارتقاء قدرت منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران)

پدیدآورندگان: بهروز تسلیمی کار ۱۳۵۸- اسماعیل احمدی مقدم ۱۳۴۰

ویراستار: محمدرضا عمادی ۱۳۶۳

طراح جلد و صفحه‌آرا: علی قموشی

ناظر نشر: جواد سلطانیان

مدیر برنامه‌ریزی: علی قموشی

ناشر: نیرو پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

چاپ: مرکز مطالعات نیرو پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

صحافی: مرکز مطالعات نیرو پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۸۰-۹۴-۰۰

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

چاپ اول: ۱۴۰۰

قیمت: ۴۰۰۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، بزرگراه بسیج، بلوار شهدای سرباز، ستاد نیرو پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

تلفن: ۰۲۱)۳۳۲۴۰۴۶۸ (دورنگار: ۰۲۱)۳۳۲۴۰۴۶۹

«کلیه حقوق این اثر به انتشارات فراگاد پدافند هوایی خاتم الانبیاء (ص) ا.جا تعلق دارد»

فهرست مطالب

۵	فهرست مطالب
۷	پیشگفتار
۹	فصل اول: مقدمه
۱۱	دکترین
۱۴	قدرت
۳۴	قدرت منطقه‌ای
۴۵	فصل دوم: منطقه جنوب غرب آسیا و جمهوری اسلامی ایران
۴۷	منطقه جنوب غرب آسیا
۵۰	جمهوری اسلامی ایران
۵۳	وضعیت اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
۵۵	وضعیت اقتصادی جمهوری اسلامی ایران
۵۷	وضعیت سیاسی و حکومتی جمهوری اسلامی ایران
۵۸	وضعیت نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
۶۰	وضعیت علمی و فناوری جمهوری اسلامی ایران
۶۳	فصل سوم: برخی از نظریه‌های مرتبط با قدرت
۶۵	نظریه فضای حیاتی
۶۵	نظریه سیستم ژئوپلیتیکی جهان
۶۸	نظریه ارگانیسم
۶۹	نظریه تنوری هارتلند
۷۰	نظریه تنوری ریملند
۷۰	نظریه قدرت دریایی
۷۲	نظریه ژئوپلیتیک بعد جدید قدرت
۷۳	ناحیه مرکزی جدید
۷۴	ژئوپلیتیک شیعه

واژه خاورمیانه اولین بار توسط آلفرد تایر ماهان در سال ۱۹۰۲ میلادی در ادبیات سیاسی و ژئوپلیتیکی بکار گرفته شد. این منطقه که از طرف غرب به دریای سرخ و مدیترانه و از شمال به دریای سیاه و از جنوب به دریای عرب و از شرق به امتداد ارتفاعات پامیر و هندوکش تا بندر کراچی محدود می‌شود، در حقیقت دارای چند ویژگی مهم می‌باشد؛ از جمله اینکه؛ پل ارتباطی سه قاره بزرگ آسیا، اروپا و آفریقا محسوب می‌گردد، از نظر فرهنگی دارای پیوستگی و پیشینه مشترک و عموماً مسلمان می‌باشد و از نظر اقتصادی نیز عمده‌ترین منابع نفت، گاز و انرژی فسیلی جهان را در خود جای داده است.

تا پیش از جنگ جهانی اول و سقوط امپراتوری عثمانی، ایران سه همسایه داشت. در شمال روسیه، در غرب عثمانی و در شرق هند. سقوط امپراتوری عثمانی و همچنین ضعف و شکست‌های متوالی دولت قاجار، این منطقه را به چندین کشور و عمدتاً تحت نفوذ قدرت‌های غربی تقسیم نمود. با پیدایش نفت در این منطقه، انگیزه دولت‌های صنعتی غربی برای افزایش حضور در منطقه غرب آسیا (به تعبیر غربی‌ها خاورمیانه) دو چندان گردید.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران و خروج این کشور از هم‌پیمانی با آمریکا و غرب، شاهد تشدید رقابت‌های ژئوپلیتیکی در غرب آسیا هستیم و قدرت‌های قدیم و نوظهور در آرایش جدید در قالب همکاری، رقابت و گاه منازعه و درگیری تلاش برای حفظ و ارتقاء قدرت و منافع ملی خود دارند.

ترکیه، ایران، عربستان سعودی و رژیم صهیونیستی، بازیگران دست اول و مصر، سوریه و عراق و اخیراً امارات و قطر نیز بازیگران درجه دوم در این منطقه به‌شمار می‌روند.

جمهوری اسلامی ایران از ابتدای ظهور به‌تنهایی در میدان تقسیم منافع منطقه‌ای در برابر جبهه متحد غرب، صهیونیسم و ارتجاع عربی ایستاده و علی‌رغم همه فشارها توانسته خود را از وضعیت دفاعی (دوران دفاع مقدس) خارج نموده و ابتکار عمل را به دست گرفته و نفوذ و قلمرو قدرت و منافع ملی خود را در غرب آسیا گسترش دهد.